

Dimensiunile caracteristice necesare proiectării de curricule

Florian Colceag

Caracteristici distinctive generale	Elevi vizuali	Elevi auditivi	Elevi tactili	Elevi kinestezici
Receptarea informațiilor	Prin văz, folosind materiale vizuale, sau urmărind demonstrații în direct	Prin auz, vorbind, citind cu glas tare, discutând sau procesând gândurile cu glas tare	Prin senzațiile pielii, prin pipăit, prin folosirea mâinilor și degetelor, prin percepții (fizice sau emoționale)	Prin acționarea mușchilor motori, prin implicarea în activități de mișcare, prin explorare
Sensibilitatea față de ambient	Sensibili față de ambientul vizual; necesită ambient atractiv; sunt distrași de dezordinea vizuală	Au nevoie permanent de stimuli auditivi; când în jurul lor este liniște, vor produce propriile lor sunete, fredonând, cântând, fluierând sau vorbind cu sine, cu excepția cazurilor când studiază și au nevoie de liniște, sau pentru a acoperi distragerile auditive cauzate de alții	Sensibili față de senzațiile fizice, atât personale, cât și ale altora; conștienți de modalitățile de comunicare nonverbală, cum sunt expresiile faciale, limbajul corpului și tonurile vocii; descifrează mai bine sentimentele altor persoane decât cuvintele acestora; nu pot alunga negativismul și sentimentele altora pentru a se concentra asupra muncii	Adaptați la mișcările și acțiunile din ambient; au nevoie de spațiu pentru a se deplasa; atenția le este atrasă de mișcare; sunt distrași de mișcările altora, deși au nevoie să se miște ei înșiși pentru a învăța
Ce remarcă la întâlnirea cu o persoană necunoscută	Chipul persoanei, hainele și aspectul general	Numele persoanei, sunetul vocii, felul cum vorbește și ce anume spune	Modul cum se simt în prezența respectivei persoane	Modul cum acționează persoana; ce anume <i>face și ce au făcut împreună</i>
Mișcarea ochilor (Observație: Descrierile	Când se gândesc, tind să ridice ochii spre	Tind să privească în <i>stânga și în dreapta, în</i>	Tind să privească <i>interlocutorii, pentru a le</i>	Ascultă și gândesc cel mai bine atunci

mişcărilor ochilor sunt <i>în general adevărate</i> pentru fiecare stil de învățat, dar există numeroase excepții, datorate influențelor culturale și sociologice, influențelor din familie și trăsăturilor de personalitate. Cercetările recente investighează diferite mișcări ale ochilor asociate momentelor când utilizăm memoria pe termen lung ori pe cea pe termen scurt.)	tavan; când ascultă, au nevoie de contact vizual cu vorbitorul și doresc ca aceia care-i ascultă pe ei să asigure de asemenea contactul vizual	direcția urechilor lor, având doar scurte contacte vizuale cu interlocutorii	descifra expresiile faciale și limbajul corpului, dar ascultă cel mai bine atunci când țin ochii în jos și privesc în depărtare - poziția ochilor pentru procesarea la nivel emoțional	când țin ochii în jos și privesc în depărtare, cu contact vizual redus, deoarece aceasta este poziția pentru conectarea învățării cu mișcarea, dar dacă în jur există <i>mișcare, ochii li se îndreaptă într-acolo</i>
Vorbirea	Descriu elementele vizuale, cum ar fi culoarea, forma, mărimea și aspectul general	Descriu sunetele, vocile, muzica, efectele sonore și zgomotele din fundal; reproduc ceea ce s-a spus	Descriu confortul personal, senzațiile fizice și emoțiile; se exprimă folosind mișcările mâinilor și comunicarea nonverbală	Folosesc verbe de acțiune; vorbesc despre „făcut”, „câștigat” și „obținut”; în general, ajung foarte repede la subiect; în timp ce vorbesc, pot întrebuința gesturi și mișcări ale corpului
Memoria	Memorie bună în privința aspectului vizual al ambientului, al textelor scrise sau al desenelor	Memorie bună pentru dialog, muzică și sunete	Memorie bună pentru evenimentele legate de sentimente și senzații fizice, precum și pentru ceea ce este legat de gestică mâinilor	Memorie bună pentru acțiuni și mișcări

Emisfera stângă	Emisfera dreaptă
Controlează mișcarea părții drepte a corpului: mâna dreaptă, piciorul drept etc.	Controlează mișcarea părții stângi a corpului: mâna stângă, piciorul stâng etc.
Receptează input senzorial și tactil de la partea dreaptă a corpului, inclusiv de la mâna dreaptă	Receptează input senzorial și tactil de la partea stângă a corpului, inclusiv de la mâna stângă
Procesează limbajul simbolic: litere, cifre, cuvinte, limbaj, idei, concepte	Procesează percepții senzoriale concrete: imagini, sunete ori impresii senzoriale lipsite de cuvinte, sau însoțite de cuvinte ce au puternice asociații senzoriale
Comunicare verbală	Comunicare nonverbală: descifrează mimica <i>facială</i> , limbajul corpului, tonurile vocii și sugestiile emoționale
Ordine pas-cu-pas, liniară, secvențială	Simultan, global, tabloul general
Temporală: Percepe ordinea temporală (deoarece deține o ordine pas-cu-pas, liniară, secvențială)	Nontemporală: Nu percepe ordinea temporală (deoarece nu deține o ordine pas-cu-pas, liniară, secvențială)
Analizează prin descompunerea în părți componente	Sintetizează prin conectarea părților componente într-un ansamblu
Învățarea se face de la parte spre întreg	Învățarea se face de la întreg spre parte
Relații vizual-spațiale slabe	Relații vizual-spațiale bune: aranjare de cuburi, desenare de obiecte tridimensionale etc.
Ascultă mai mult cuvintele decât nuanțele emotive ale glasului	Percepe emoțiile altora
Muzică: aspecte secvențiale, liniare, cronometrate ale producerii muzicii, analiza muzicală	Muzică: fredonat „după ureche”, aprecierea integrală a muzicii, sintetizarea diferitelor sunete într-un tot
Creativă cu materialele existente	Creativă prin închipuirea de lucruri ce nu există deocamdată, inventivitate, imaginație
Este sensibil la ritmuri	Este sensibil la armonice

Dimensiuni naturale umane

Senzoriala:

văz, auz, olfactiv-gustativ-tactil, intern-chinestezic

Memorare

Memorarea formelor și paternurilor, memorarea conținuturilor simbolice verbale, memorarea stărilor de spirit și a trăirilor sau senzațiilor, memorarea acțiunilor dinamice

Procesare

De la întreg la părți în tablou general, de la părți la întreg secvența cu secvența, temporară-existențială, spațial-dinamică

Dimensiuni solicitate de societate

Energetica

Dinamism și hiperexcitabilitate motorie, afectivă, artistică, intelectuală, imaginativă, senzuală.

Adaptativă

Pentru acțiunile ce ar fi mai ușor îndeplinite de emisfera cerebrală dreaptă, ei folosesc funcțiile de emisferă-dreaptă. Invers, pentru acțiunile mai ușor abordabile de emisfera cerebrală stângă, o folosesc pe aceasta. Astfel, asemenea persoane **învăță cu ușurință în orice mediu**, indiferent dacă este de emisferă dreaptă sau stângă.

Simțul temporal: Gânditorii integrați **conștientizează timpul**.

Ei se pot ascunde în emisfera cerebrală dreaptă, nebăgând în seamă scurgerea timpului, sau pot fi foarte stricți în privința graficului temporal, atunci când comută la funcțiile emisferei cerebrale stângi. În felul acesta, pot de asemenea opta dacă vor trăi după un program riguros, sau se vor pierde în atemporalitate. Grație experienței, ei învață ce situații necesită sau nu apelarea la simțul timpului.

Relațiile vizual-spațiale: Emisfera cerebrală dreaptă oferă gânditorilor integrați capacitatea de a trata relațiile vizual-spațiale cu o **bună percepere a culorilor, formelor și configurațiilor**.

Ei **conștientizează relațiile spațiale dintre oameni și obiecte**. Având capacități în ambele emisfere cerebrale, acești indivizi pot simți că în interiorul

lor există **două personalități ce se iau la întrecere** pentru a ocupa locul întâi. Doresc să facă atât de multe, să întâlnească atâția oameni și să ajungă în atâtea locuri încât **nu reușesc să facă tot ceea ce intenționează**.

Evolutiva

Înțelegerea lumii: Elevii integrați pot gândi atât în termenii simbolurilor și limbajului, cât și în cei ai experiențelor senzoriale. Gânditorii integrați stochează informațiile atât simultan, **cât și** într-o manieră pas-cu-pas. Ei pot înțelege dintr-o privire tabloul de ansamblu, pentru **ca** apoi să revină și să-i completeze detaliile secvențial.

Comunicarea: Gânditorii integrați pot „asculta” prin ambele emisfere cerebrale.

Astfel, ei aud cuvinte și în același timp percep aluziile non-verbale. În felul acesta, sunt mai conștienți în privința celor ce se petrec în jurul lor decât cei care receptează informații prin intermediul unei singure emisfere cerebrale. Gânditorii integrați evaluează atât înțelesul cuvintelor rostite, cât și înțelesul ascuns exprimat de tonul vocii, de mimica facială sau de limbajul corpului vorbitorului.

Sinteza și analiza: Indivizii integrați se pot deplasa fără dificultate de la analiză la sinteză.

Ei pot **descompune o idee sau un proces în părțile componente, pentru ca apoi să le reasambleze în același mod sau într-un chip nou**. Caracteristica aceasta îi ajută să devină inventatori și creatori ideali. **Sunt experți în descoperirea de noi soluții pentru probleme**, în crearea de gadgeturi sau invenții, în descoperirea de modalități noi pentru a crea în artă sau de a privi lumea.

Ei își **pot privi analitic noile sinteze**, pentru a le putea testa și examina, în căutare de erori pe care să le corijeze. Pot vedea sinteza generală și-i pot analiza componentele, ca să se asigure că nu au neglijat nici unul dintre aspectele unui produs sau proiect.

Unul dintre cele mai importante avantaje de a **folosi în mod integrat ambele emisfere cerebrale** se află în **domeniul descoperirilor, invențiilor și creației**. Emisfera cerebrală dreaptă poate crea noi forme de artă, poate face descoperiri științifice și invenții, iar emisfera stângă deține capacitatea de a le comunica lumii prin intermediul limbajului.

Există persoane care pot crea lucruri noi, însă care nu știu cum să le transmită altora.

Astfel, este posibil ca lucrurile respective să dispară o dată cu ei. Foarte importantă este însă **capacitatea de a-și transpune creațiile sau invențiile în limbaj**, pentru a-i ajuta pe alții să le înțeleagă, scris sau verbal, într-o modalitate secvențială, logică, pentru ca respectivii să le poată continua. De aceea, persoanele integrate pot aduce omenirii contribuții importante, care să fie înțelese și utilizate de alții.

Dezvoltarea asincrona a caracteristicilor mentale, si salturi de vârsta intelectuală mult peste vârsta biologică.

Dezvoltarea devreme a unui vocabular complex si a scrierii si citirii.

Dezvoltarea devreme a capacitații de gândire si construcție abstractă.

Utilizarea devreme a analizei de situații si a independenței si autonomiei in decizii si înțelegere.

Concentrarea intensă asupra obiectului de interes.

Dialogul preferențial cu personaje mai vârstnice si mai experimentate.
Preferința pentru noutăți si curiozitate nemărginita fata de nou.
Motivare intrinseca pentru învățare

Dimensiuni spirituale atinse de religiile europene sau asiatice

Europene

Înțelepciune

Armonie

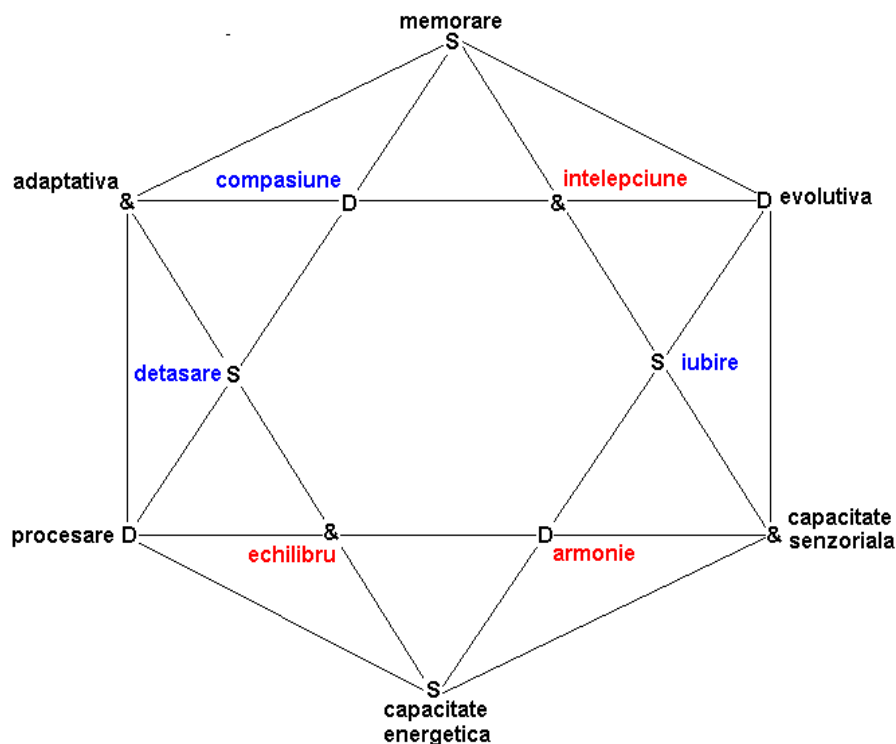
Echilibru

Asiatice

Detașare

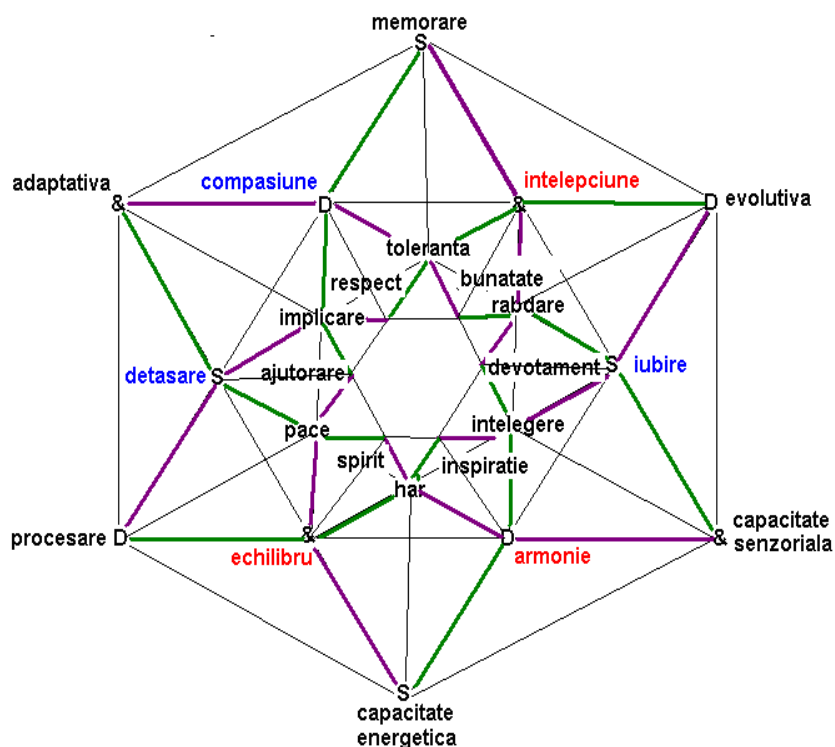
Compasiune

Iubire

Apare necesitatea integrării dimensiunilor spirituale in proiectarea curriculei. Aceasta se poate face prin configurarea vectorilor orientabili si a polarităților dimensiunilor de gândire urmărite. Astfel avem următoarea lista de polarități ce permite orientarea tehnicilor didactice ași a conținuturilor astfel încât sa corespunda cu caracteristicile naturale ale elevilor.

Memorare-toleranta
Înțelepciune-bunătate
Evoluție-răbdare
Iubire-devotament
Capacitate senzoriala-înțelegere
Capacitate energetica-har
Procesare-pace
Adaptare-implicare
Compasiune respect

Memorare-toleranta

O educație toleranta la stilul de învățare al elevilor ce permite memorarea specifica a informațiilor

Înțelepciune-bunătate

O educație în care se cultiva bunătatea orientata cu înțelepciune

Evoluție-răbdare

O educație orientata spre evoluția copiilor făcuta cu răbdarea de a trece peste dificultățile specifice

Iubire-devotament

O educație în care se cultiva iubirea cu devotament

Capacitate senzoriala-înțelegere

O educație în care exista înțelegere asupra capacităților senzoriale ale elevilor

Capacitate energetica-har

O educație în care se înțelege starea de supra-excitabilitate ce permite atingerea stării de flow și a harului

Procesare-pace

O educație în care se cultiva procesarea informațiilor orientata către cultivarea și menținerea păcii

Adaptare-implicare

O educație în care se cultiva adaptarea la noi situații în mod activ prin implicarea în rezolvarea problemelor existente

Compasiune respect

O educație în care compasiunea față de ceilalți se îmbina cu respectul față de om, natura, cultura, sau destin